

Creative Commons Attribution 4.0 International

**ХІІ МІЖНАРОДНИЙ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР
І ІХ МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ ЗА ТЕМОЮ:
“УЯВНЕ, АРХЕТИПИ ТА ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ”**

Цьогорічні наукові заходи Української школи архетипіки (ХІІ Міжнародний теоретико-методологічний семінар і ІХ Міжнародний конкурс молодих науковців за темою: “Уявне, архетипи та публічне управління”) пройшли в чотири етапи: 5 травня, 22–24 вересня, 29 жовтня та 29 листопада в межах співпраці французької й української шкіл архетипіки і були присвячені відомому соціологу, антропологу і релігієзнавцю Ж. Дюрану, якому 1 травня 2021 р. виповнилося 100 років.

Саме тому журнал, який він заснував у 1988 р. разом із своїм учнем, почесним професором Сорбонни М. Маффесолі і який з 2009 р. отримав назву “Європейські зошити уявного” (“European imaginary notebooks”), Французька школа архетипіки – Центр досліджень сучасного та повсякденного життя (“The Center for Studies on Current and Daily Life”), Українська школа архетипіки (Ukrainian School of Archetypes) та Соціологічна лабораторія університету Монпельє-3 імені Поля Валері (“LERSEM-IRSA EA4584”) ухвалили рішення вшанувати його пам’ять і поглибити спадщину. До цього консорціуму приєдналися також незмінні організатори щорічних заходів УША: Національна академія державного управління при Президентові України, яку з 1 липня 2021 р. було реформовано шляхом приєднання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління, ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, ГО “Українська технологічна академія” та ВГО “Українське товариство сприяння соціальним інноваціям”.

Цикл цьогорічних заходів з архетипіки відкрив франко-український “Онлайн форум архетипіки”, що відбувся 5 травня 2021 р. на майданчику Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Учасників форуму привітав ректор університету професор В. Бугров (<https://usarch.org/%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%96-%d0%b0%d0%b4%d1%80%d0%b5%d1%81%d0%b8/#/>). У програмі форуму відбулися: анонс франко-українського перекладу видавничим домом “Києво-Могилянська академія” книги Ж. Дюрана “Антропологічні структури уявного”; фінал ІХ Міжнародного конкурсу молодих науковців за темою: “Уявне, архетипи та публічне управління”; лекція почесного професора Сорбонни М. Маффесолі: “Жільбер Дюран і постмодерна сучасність”.

У межах “Онлайн-форуму архетипіки” анонсовано спеціальні випуски фахових журналів “Публічне управління” та “Український соціум” з доповідями учасників

ХІІ Міжнародного теоретико-методологічного семінару за темою: “Уявне, архетипи та публічне управління” (див. відеозапис за: <https://youtu.be/QDfJDWgqkfY>).

У спецвипуску наукового фахового журналу з державного управління “Публічне урядування – Public management”¹ опубліковано такі статті:

Amosov O., Gavkalova N. (Kharkiv, Ukraine). Methodological aspects of interconnection between institutionalism and archetypes in public administration (Методологічні аспекти взаємозв'язку інституціоналізму та архетипіки в публічному управлінні);

Valevskiy O. (Kyiv, Ukraine). Cultural policy in Ukraine in conditions of economic and social instability (Культурна політика в Україні в умовах економічної та соціальної нестабільності);

Klochko O. Heroic myth in the security aspect of transformation of Ukrainian society: the “imager” approach of G. Durand (Героїчні міфи в безпековому аспекті трансформації українського суспільства: підхід “імажинеру” Ж. Дюрана);

Korchak I. (Kyiv, Ukraine). Influence of perception on public conflict (Вплив уявлення на публічний конфлікт);

Kuzmenko H. (Kyiv, Ukraine). Socio-political myth: myths making and myth creativity in the prism of modern communicate practices (Соціально-політичний міф: міфотворення та міфотворчість у призмі сучасних комунікативних практик);

Lakhyzha M., Yehorycheva S. (Poltava, Ukraine) Understanding the creativity and use of Gilbert Durand’s methodology in scientific research of scientists of post-communist countries (Осмилення творчості та використання методології Жільбера Дюрана у наукових дослідженнях учених посткомуністичних країн);

Lykhovidova I. (Odesa, Ukraine). Risk-oriented approach in the system of corporate governance as a manifestation of the archetype of state supervision (Ризик-орієнтовний підхід в системі корпоративного управління як прояв архетипу державного нагляду);

Marchenko V. (Kharkiv, Ukraine). Archetypical principles of historical development of local self-government in Ukraine (Архетипні засади історичного розвитку місцевого самоврядування на теренах України);

Marchenko L. (Kharkiv, Ukraine). Optimization of resource support of the treasury bodies: archetypical approach (Оптимізація ресурсного забезпечення органів казначейства: архетипний підхід);

Mukhailo M. (Kyiv, Ukraine). National consolidation and integration as an object of public governance in Ukraine: archetypical approach (Національна консолідація й інтеграція як об’єкт публічного управління в Україні: архетипний підхід);

Naplyokov Yu. (Kyiv, Ukraine). Making a managerial decision in the context of interaction of collective conscious and unconscious in conditions of a dynamic environment (Прийняття управлінського рішення в контексті взаємодії колективного свідомого та несвідомого в умовах динамічного середовища);

---

¹ Публічне урядування – *Public management*. 2021. № 1 (26). URL: [http://library.iapm.edu.ua/Naukovi_vydannya/Public_management/Public_management_1\(26\)_2021.pdf](http://library.iapm.edu.ua/Naukovi_vydannya/Public_management/Public_management_1(26)_2021.pdf)

Novachenko T. (Kyiv, Ukraine). The “ideal” of the manager in the public management in context of innovation of the postmodern era (“Ідеал” керівника в публічному управлінні в контексті інноваційності епохи постмодерну);

Plakhtiy T. (Lviv, Ukraine). Interaction of members of political party divisions in the context of transactional analysis and archetypal approach (Взаємодія членів підрозділів політичних партій у контексті транзакційного аналізу і архетипового підходу);

Polska L. (Dnipro, Ukraine). Archetypes of development of public-private partnership forms for providing sustainable development of rural territorial communities (Архетипи розвитку форм публічно-приватного партнерства для забезпечення сталого розвитку сільських територіальних громад);

Romanenko Ye., Nepomnyashchy A. (Kyiv, Ukraine). The sixth anniversary of the signing of the Minsk agreement on the cessation of hostilities in East Ukraine: archetypal approach (Шоста річниця підписання Мінських домовленостей щодо припинення бойових дій на Сході України: архетипний підхід);

Semenets-Orlova I. (Kyiv, Ukraine). Development of organizational leadership as an element of anti-crisis management (in the conditions of COVID) (Розбудова організаційного лідерства як елемент антикризового управління (в умовах COVID));

Serdechna L. (Kyiv, Ukraine). Advertisement myth as a determinant of the sociocultural transformations (Рекламний міф як детермінанта соціокультурних трансформацій);

Sushyi O. (Kyiv, Ukraine). Imagination, archetypes and social forecasting: opportunities and limitations of application (Уявне, архетипи і соціальне прогнозування: можливості та обмеження застосування);

Philipova Yu. (Kyiv, Ukraine). Olympic myth as a manifestation of mystical nocturne in the formation of sports and diplomatic relations of states (Олімпійський міф як прояв містичного ноктюрна у формуванні спортивно-дипломатичних відносин держав);

Yatsynyuk V. (Mariupol, Ukraine). Archetypal conflict of rule-making of the public administration bodies (Архетиповий конфлікт нормотворення органів публічного управління).

У спецвипуску наукового журналу “Український соціум – Ukrainian Society”², що є фаховим із соціологічних та економічних наук, опубліковано такі статті:

Kozhemiakina O. (Cherkasy, Ukraine). Mythoanalytical conceptualization of leadership in the sociology of the imagination of G. Durand (Міфоаналітична концептуалізація лідерства в соціології уяви Ж. Дюрана);

Lozynska T. (Poltava, Ukraine). Archetypes and imagination in the formation of rural neo-societies: conclusions for the state policy of rural development (Архетипи і уявне у формуванні сільських неоспільнот: висновки для державної політики сільського розвитку);

Maffesoli M. (Paris, France). Paradigmatic return (Парадигматичне повернення);

---

² *Український соціум – Ukrainian Society*. 2021. № 1 (76). <https://doi.org/10.15407/socium2021.01>

Makarenko A. (Kyiv, Ukraine). Mentality issues in the transformation processes of the postmodernity society (Питання менталітету в трансформаційних процесах постмодерністського суспільства);

Nechyporenko V., Gordienko N. (Zaporizhzhia, Ukraine). Interpretation of value dispositions of students attending Ukrainian educational and rehabilitation institutions in the context of the theory of archetypes (Інтерпретація ціннісних диспозицій вихованців освітньо-реабілітаційних закладів України у контексті теорії архетипіки);

Omelyanenko V. (Sumy, Ukraine). Socio-cultural basis of communities innovation development: archetypal approach (Соціокультурні основи інноваційного розвитку громад: архетипний підхід);

Samarska L., Sas N. (Poltava, Ukraine). Deep foundations of happiness. Principal fundamentals of different types of understanding happiness (Глибинні основи щастя: засадничі основи різних типів розуміння щастя);

Sobolnikov V. (Novosibirsk, Russia). The matter of mental transformation of logos (Психічна трансформація логосу як проблема);

Sudakov V., Lapina V. (Kyiv, Ukraine). The natural and cultural determinants of social tensions in the contemporary European societies (Природні та культурні детермінанти соціальної напруженості в сучасних європейських суспільствах);

Sychova V., Khyzhniak L., Khyzhniak A. (Kharkiv, Ukraine) Elderly people as recipients of social services in the views of social work specialists (Особи похилого віку як отримувачі соціальних послуг в уяві фахівців у сфері соціальної роботи).

У Парижі і Монпельє (Франція) 22–24 вересня 2021 р. відбувся Міжнародний колоквіум “Уявне і повсякденне життя: теоретичні підходи до робіт Жільбера Дюрана”, присвячений вивченню творчості Ж. Дюрана та його впливу на соціально-гуманітарні науки сьогодення. Форум відбувся у двох особливо значущих для вченого місцях: Сорбонна (зала Louis Liard), де після війни він здобув вищу освіту, був учнем Г. Бачеларда, і де протягом тридцяти років працює його найближчий учень М. Маффесолі, якому він довірив керівництво Центром досліджень уявного (CRI), та університет Монпельє-3 імені Поля Валері, де розташований факультет соціально-гуманітарних наук, на якому без сумніву найбільше займаються соціологією уявного. Серед учасників колоквіуму були представники Аргентини, Бразилії, Іспанії, Італії, Кіпру, Південної Кореї, України, Франції.

Зокрема, 22 вересня 2021 р. в старовинній залі Louis Liard Паризької Сорбонни, де захищаються наукові дисертації, пролунали такі доповіді:

Maffesoli M. (Paris, France). The creation of Gilbert Durand and postmodernity (Творчість Жільбера Дюрана і постмодерність);

Afonin E., Martynov A. (Kyiv, Ukraine). Cultural and historical concept of the development and functioning of the archetypes of the collective unconscious in the context of the Gilbert Durand's ideas (Культурно-історична концепція розвитку та функціонування архетипів колективного несвідомого в контексті ідей Жільбера Дюрана);

Federici M.C. (Perugia, Italy). The siled knowledge. The Value of Images: Durand's Quest (Набуте знання. Цінність образів: пошуки Дюрана);

Фото 1. Париж, Франція, 22 вересня 2021 р., учасники Французької й Української наукових шкіл архетипіки та дипломати Посольства України у Франції в залі Louis Liard університету Сорбонна

Fouillet A. (Paris, France). Gilbert Durand, ontonauts and the awakening of imaginaries (Жільбер Дюран, онтонавти і пробудження уявного);

Rezende R. (Rio de Janeiro, Brazil). Mediated daily life and the imaginary of death in the Covid 19 pandemic (Медіатизоване повсякденне життя та уявна смерть під час пандемії Covid-19);

Venciton F. (Paris, France). Gilbert Durand, a Maistre under the Acacia (Жільбер Дюран, Местр під Акацією);

Navigante A. (Rome, Italy). Gilbert Durand's new humanism in the light of the 21st century (Новий гуманізм Жільбера Дюрана у світлі XXI століття);

Perin D., Pitta R. (Recife, Brazil). A path marked with stars: archetypes and knowledge (Шлях, позначений зірками: архетипи та знання);

Tacussel P. (Montpellier, France). Gilbert Durand: the anthropological foundations of the social imagination (Жільбер Дюран: антропологічні основи соціальної уяви);

Peçanha A.M. (Paris, France). 2020 its grammar, its imagination rethought through Durand and Maffesoli (Грамматика 2020-го та його уява, переосмислена через Дюрана і Маффесолі);

Makarenko A. (Kyiv, Ukraine). Possible modalities of presentation of J. Durant's imaginary in models and implications for practical decision-making (Можливі способи представлення уявного Ж. Дюрана в моделях та наслідках для прийняття практичних рішень);

Nediukha M., Mikhalych O. (Kyiv, Ukraine). Archetypal principles of legal ideology of Ukrainian society (Архетипні принципи правової ідеології українського суспільства);

Mamontova E. (Odesa, Ukraine). Archetypal genesis of symbols of political domination (Архетиповий генезис символів політичного панування);

Christias P. (Cyprus). There is no such thing as a happy revolution: Gilbert Durand reader of Joseph de Maistre (Немає такого поняття, як щаслива революція: Жільбер Дюран, читач Жозефа де Местра);

Silva F. (Paris, France). The anthropological structures of the imagination and management (Антропологічні структури уявного і управління).

24 вересня 2021 р. форум продовжив свою роботу в Університеті Монпельє-3 імені Поля Валері, де його учасники прослухали такі доповіді:

Koch F. (Montpellier, France). Mythization as a heuristic way. The consumption of wine in Brazil told by the myth of Ariadne and Dionysus (Міфізація як евристичний спосіб. Про споживання вина в Бразилії розповідає міф про Аріадни і Діоніса);

Samarska L. (Riga, Latvia), Sas N. (Poltava, Ukraine). The Study of the Archetype of Happiness within the framework of the ideas of Gilbert Durand (Дослідження архетипу щастя в контексті ідей Жільбера Дюрана);

**Фото 2. Монпельє, Франція, 24 вересня 2021 р.,
учасники Французької й Української наукових шкіл архетипіки
в залі конференцій університету Монпельє-3 імені Поля Валері**

Granarolo P. (Toulon, France). Gilbert Durand: disciple of Bachelard or heir of Nietzsche? (Жільбер Дюран: учень Башляра чи спадкоємець Ніцше?);

Gutiérrez F. (Barcelona, Spain). Gilbert Durand and the plurals of the psyche (Жільбер Дюран і множина психіка);

Novachenko T. (Kyiv, Ukraine). “Ideal” of the head of public administration in the context of postmodern innovation (“Ідеал” керівника в публічному управлінні в контексті інноваційності епохи постмодерну);

Ozil D. (Montpellier, France). From gamification to remagification? (Від гейміфікації до ремагіфікації?);

Rezende R. (Rio de Janeiro, Brazil). The collective imagination and mediated daily life (Коллективна уява і опосередковане повсякденне життя);

Dang H. (Tours, France). The Durandian theory and the Korean imagination: Han cultural archetypes and ethnic sentiment (Теорія Дуранда і корейська уява: культурні архетипи Хань та етнічні настрої).

Своєрідним продовженням цьогорічних заходів Української школи архетипіки, присвячених 100-річчю з Дня народження Ж. Дюрана, стала онлайн-участь дослідників архетипної природи публічного управління та сучасного повсякденного життя в роботі IV Конгресу Соціологічної асоціації України на тему: “Трансформація соціальних інститутів в інформаційному суспільстві”, який відбувся 28–29 жовтня 2021 р. в Харкові, а також в онлайн-квесті “Архетипіка і публічне управління: від імажинеру до технологій постмодерної сучасності”, що пройшов 29 листопада 2021 р. в Національному інформаційному агентстві “Укрінформ” за організаційної участі Української та Французької наукових шкіл архетипіки, Української технологічної академії, Президії Національної академії наук України, ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”, Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, Національної академії педагогічних наук України.

Зокрема, в межах IV Конгресу Соціологічної асоціації України від Французької та Української наукових шкіл архетипіки в пленарному та засіданні секції “Архетипіка соціальних інститутів” пролунали такі доповіді:

Maffesoli M. (Paris, France). Du progressisme moderne à la “progressivité” postmoderne: réflexions sur les archétypes (Від сучасного прогресивізму до постмодерністської “прогресивності”: роздуми про архетипи). Запис виступу: <https://youtu.be/ie3NVtW0UYg?t=9607>;

Афонін Е., Мартинов А. (Київ, Україна). Культурно-історична концепція функціонування та розвитку архетипів колективного несвідомого в контексті ідей Жільбера Дюрана;

Гордієнко Н. (Запоріжжя, Україна). Архетипіка української язичницької міфології: перспективи теоретичного аналізу за методологією Ж. Дюрана;

Гранатирко Б. (Черкаси, Україна). Архетипи колективного несвідомого: спроба концептуального аналізу;

Кожем’якіна О. (Черкаси, Україна). Архетипне підґрунтя медіадовіри: комунікативні практики інформаційної взаємодії;

Лапіна В. (Київ, Україна). Архетип споживання та суперечності його Інституціоналізації в сучасних суспільствах;

Марченко В. (Харків, Україна). Архетипи етапів розвитку місцевого самоврядування на теренах України;

Недюха М. (Київ, Україна). Архетипні засади соціологічного дослідження українського суспільства;

Судаков В. (Київ, Україна). Архетип культури та його функціональна роль в підтримці міжінституціональних взаємодій;

Суший О. (Київ, Україна). Витоки популізму: український контекст;

Черних Г. (Київ, Україна). Самість як архетип колективного несвідомого в умовах сучасних трансформацій суспільств.

Завершенням цьогорічних заходів Української школи архетипіки став 29 листопада онлайн-квест “Від імажинеру до технологій постмодерної сучасності”, в рамках якого було презентовано щойно здійснений тираж ювілейного видання франко-українського перекладу книги Ж. Дюрана “Антропологічні структури уявного” (1960), що здійснив видавничий дім “Кієво-Могилянська академія”. Це 13-те перевидання автора у Франції та за кордоном і перше – на пострадянському просторі.

Фото 3. Онлайн-квест: “Укрінформ. Від імажинеру до технологій постмодерної сучасності”*

* Див. відеозапис за: <https://youtu.be/5XAZTEKou68>

Цінність праці Ж. Дюрана полягає в тому, що західна наукова думка, зокрема французька філософія, традиційно знецінювала функцію уяви, вважаючи її першоджерелом помилок і хибних суджень. Ж. Дюран реабілітував статус образу, стверджуючи що Уява та Розум можуть гармонійно доповнювати одне одного. Він дав нам інстру-

менти для розуміння того, що сутність нашого соціетального існування ґрунтується на основі народної мудрості, а уявне є методологічним важелем для осягнення сутнісних характеристик “буття”. Йдеться про прийняття того, що “є тут”, що є підґрунтям незапам'ятної, споконвічної мудрості людського виду. Саме з такої складної цілості (образів, уяви, уявного, імагінального) твориться індивідуальне і колективне життя.

Праця Ж. Дюрана має на меті стати своєрідним “садом образів”, упорядкованих, як ботаніка К. Ліннея, репертуар, організований навколо кількох основних структурних схем... Ця магічна книга відкрила шлях для феноменології та інноваційної школи інтерпретації уяви й уявного (те, що сьогодні має назву “образний структуралізм”) на противагу попереднім, формалістичним теоріям. Здійснене Ж. Дюраном дослідження закладає основи “антропологічної подорожі”, яка висвітлює творчу складність уявного, як через нейробіологічні корені, так і через його культурні опори.

Сподіваємось, що франко-український переклад книги Ж. Дюрана стане не тільки “робочим інструментом”, але й скарбницею інноваційних ідей для дослідників Української школи архетипіки. З великою радістю пропонуємо українському науковому співтовариству франко-український переклад книги Ж. Дюрана “Антропологічні структури уявного”, яку можна замовити в інтернет-магазині ВД “Києво-Могилянська академія” (<http://publish-ukma.kiev.ua/>) за тел. +380 67 943 89 52; email: realization.ukma@gmail.com.

Е.А. Афонін,

д-р соціол. наук, проф.,

*Заслужений діяч науки і техніки України,
професор кафедри публічної політики*

*Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,*

вул. Академіка Ромоданова, 12/2, Київ, 04050, Україна,

email: bpafonin@gmail.com,

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7493-6907>,

Scopus Author ID: 57216561810

Е.А. Афонін,

Dr. Habil. (Sociology), professor,

Honored Fellow of Science and Technology of Ukraine,

Professor of the Department of Public Policy,

*Educational and Scientific Institute of Public Administration and Civil Service
of Taras Shevchenko National University of Kyiv,*

12/2, Academician Romodanova Str., Kyiv, 04050, Ukraine,

email: bpafonin@gmail.com,

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7493-6907>,

Scopus Author ID: 57216561810